

УДК 327

DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2025.61.34>

ГЕОПОЛІТИЧНИЙ ІМІДЖ ДЕРЖАВИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Андрій Гольцов

*Національний університет біоресурсів і природокористування України,
кафедра філософії та міжнародної комунікації
вул. Героїв Оборони, 15, 03041, м. Київ, Україна*

Статтю присвячено дослідженню геополітичного іміджу держави як важливого чинника її позиціонування в глобалізованому світі та досягнення своїх геополітичних інтересів. Цілісне уявлення про державу як геополітичну систему цілеспрямовано конструюється на основі її найбільш важливих інтегральних географічних та функціональних характеристик і призначене для сприйняття всередині своєї країни та в міжнародному середовищі. Геополітичний імідж держави формується з урахуванням історичного дискурсу, ключових параметрів її політичного та соціально-економічного розвитку, а також на основі таких особливо виразних рис, які образно характеризують цю державу. Для геополітичного імідж-бїлдингу часто застосовують геополітичні міфи, які цілеспрямовано створюються для суспільства самої держави, а також для зовнішнього світу. Запропонована абстрактна геополітична модель іміджу держави на основі таких головних якісних параметрів: геополітичний статус, зовнішньополітична активність, сумлінність у дотриманні норм міжнародного права та міжнародних зобов'язань, суверенність, демократичність політичного режиму, внутрішня стабільність тощо. За умов глобалізації в культурно-інформаційній сфері збільшилися можливості використання в зовнішній політиці держав світу їхньої «м'якої сили». Для формування свого позитивного геополітичного іміджу та його поширення на міжнародній арені держави світу активно застосовують, зокрема, засоби культурної дипломатії. На прикладах Росії та Північної Кореї розглянуто негативні геополітичні іміджі держав, які свідомо порушують основоположні норми міжнародного права, а також права та свободи людини. Для посилення конкурентоспроможності в сучасному глобалізованому міжнародному середовищі Україні потрібно ефективно проєктувати свій геополітичний імідж та активно просувати його на всіх рівнях геопросторової організації світу.

Ключові слова: геополітичний імідж, геополітичний імідж-бїлдинг, геополітичний міф, глобалізація, «м'яка сила», культурна дипломатія.

Для успішного просування в сучасному глобалізованому світі своїх політичних, безпекових, військових, економічних, культурних та інших інтересів Україні вкрай потрібний максимально позитивний імідж. Після початку в лютому 2022 р. російської повномасштабної агресії Україна активізувала зусилля щодо зміцнення свого міжнародного авторитету. Геополітичний імідж для нашої держави повинен відігравати роль потужного «інструменту» для мобілізації міжнародної підтримки, залучення військово-технічної допомоги, активізації економічної співпраці тощо. Україна послідовно позиціонує себе на міжнародній арені як легітимної демократичної держави, яка захищає свою територіальну цілісність та неухильно дотримується норм міжнародного права.

Формування та підтримка позитивного геополітичного іміджу є важливим чинником для успішного руху України шляхом європейської інтеграції. Сталий імідж України як надійного партнера повинен позитивно впливати на динаміку її переговорів з ЄС. Також ідеться про успішну співпрацю України з НАТО у справі надання нашій державі військово-технічної допомоги від держав-членів цієї організації. Позитивний імідж держави підвищує її інвестиційну привабливість, сприяє розвитку різнобічної співпраці з країнами

світу. Так, геополітичний імідж слугує відображенням політичної стратегії України, а також потужним засобом забезпечення її довгострокових національних інтересів у всьому світі.

Метою дослідження є виявлення сутності геополітичного іміджу держави, з'ясування механізмів його конструювання та просування в міжнародному середовищі, зокрема засобами «м'якої сили».

Серед сучасних напрямів наукової геополітики істотні досягнення у вивченні геополітичних конструкцій (образів, брендів, іміджів та ін.) має критична геополітика. Згідно з поширеними в межах цього напрямку уявленнями, цілеспрямовано створені моделі об'єктів, явищ та процесів, зазвичай, слугують інтересам панівних угруповань. Вивчаючи державний імідж, К. Доддс розглядав його як враження, призначене насамперед для зовнішньої аудиторії, яке транслюється за допомогою дипломатії, медіа, культурних ініціатив тощо [6]. Учений доводив, що імідж та бренд держави впливають на її можливості на міжнародній арені, оскільки спричиняють певне ставлення до неї серед населення та політичних еліт інших держав, авторитетних міжнародних організацій та інших акторів [6]. Дж. Егню досліджував формування глобального дискурсу, його підпорядкованість інтересам елітних угруповань, динамічні трансформації, продукування потрібних елітам уявлень та образів [5]. На думку цього науковця, геополітичний імідж держави виникає не лише як результат її реальних політичних дій, а й внаслідок складних комунікаційних процесів, зокрема, політичних, соціальних, культурних, а також під дією засобів медіа [5]. Д. Муазі при вивченні геополітичних образів держав зосереджував увагу не лише на раціональних оцінках, а й на впливі суспільно вагомих емоцій – страху, надії, приниження, унаслідок чого в різних регіонах та країнах світу розвиваються культури чи страху, чи надії, чи приниження [11]. У формуванні геополітичного іміджу, на думку Д. Муазі, вагому роль відіграють стратегічні інтереси відповідної держави, національні політичні наративи, соціально-психологічні фактори, культурні коди тощо [11].

Під геополітичним іміджем держави ми розуміємо цілісне та виразне уявлення про неї як про геопросторову політичну систему на основі її особливо значущих інтегральних географічних та діяльнісних характеристик. Геополітичний імідж держави повинен однозначно «маркувати» її у світовому політичному просторі. Імідж держави покликаний відображати її особливо виразні та специфічні символи, знаки, атрибути тощо. Геополітичний імідж держави має зовнішній (міжнародний) та внутрішній виміри. Конструювання геополітичних іміджів держав, а також інших акторів має назву «імідж-білдинг». При здійсненні імідж-білдингу беруть до уваги об'єктивні показники інтегрального потенціалу певної держави та її зовнішньополітичної діяльності і, водночас, цілеспрямовано конструюють уявлення щодо цієї держави для її суспільства та міжнародного середовища. На думку І. Єремєєвої, виокремлюють три основні підходи до державного іміджування: геополітичний, маркетинговий та брендинговий [4, с. 124].

Панівна в певній державі геополітична ідеологія обґрунтовує провідні цілі, завдання, норми та напрями її геостратегії, сконструйовані власний геополітичний імідж та іміджі інших держав, а також виправдовує використання в державній геополітиці тих чи інших засобів. Геополітична ідеологія впливає на вироблення культурного коду власної політичної нації, а також на конструювання в цій державі культурних кодів щодо сприйняття інших націй та народів світу. Використовується дискурс «низької» геополітики (популярної, для широких народних мас), яка свідомо продукується державною владою чи іншими акторами для поширення в суспільстві. Для такої «низької» геополітики притаманний редукціонізм – свідоме спрощення геополітичної картини світу із чіткими (часто-густо

примітивними) геополітичними образами, які обов'язково повинні вирізнятися емоційним забарвленням. Формування та поширення у світі іміджів геополітичних об'єктів постає як одне з важливих завдань практичної геополітики держави. На думку Т. Волянюк, у сучасну епоху здійснюється «цілеспрямоване позиціонування та маніпулювання спеціалізованими географічними образами в ментально-географічному просторі» [1, с. 308].

У процесі геополітичного імідж-білдінгу використовують геополітичні міфи. Під ними ми розуміємо сформовані в людській свідомості уявлення щодо певних геопросторових політичних об'єктів (явищ, процесів), які відображаються у формах наративів, образів, символів тощо [2, с. 38]. Цілеспрямовано сконструйовані міфи мають бути узгоджені з традиційними геополітичними уявленнями, що вже відносно тривалий час існували в суспільній свідомості. Наприклад, осучаснені геополітичні міфи про традиційних ворожих «Інших» покликані забезпечувати ідентифікацію та консолідацію суспільства на основі відокремлення від цих «Інших» і, водночас, слугувати ідейним засобом мобілізації населення для виконання стратегічних завдань державного керівництва щодо протистояння «Іншим».

Для конструювання геополітичного іміджу держави вагоме значення має комплексне врахування факторів міжнародного середовища. Потрібний аналіз сприятливих та несприятливих рис геополітичного положення держави у світі взагалі, а також у межах «свого» макрорегіону, мезорегіону, субрегіону. Для реалізації завдань геополітичного імідж-білдінгу велике значення має врахування інтегрального геополітичного потенціалу держави, що постає як комплекс таких взаємопов'язаних потенціалів: природно-ресурсного, військового, економічного (фінансового, промислового, науково-технологічного, аграрного, комунікаційного), культурного, демографічного та ін. О. Дашевська запропонувала для виявлення геополітичного іміджу країни врахувати низку факторів: географічних, культурно-демографічних, економічних, політичних, екологічних, інформаційно-комунікаційних, військово-оборонних, освітньо-інноваційних [3, с. 75–76].

Заслужовує на увагу розгляд питання щодо геополітичного бренду держави, який зазвичай створюється у вигляді відносно стійкої конструкції, привабливої в політичному сенсі для суспільства самої країни та на міжнародній арені. Геополітичне брендування передбачає конструювання унікального комплексного утворення, що поєднує специфічні ознаки, які повинні асоціюватися саме з певною державою. Такий бренд може базуватися як на реальних перевагах держави, так і на символічних конструкціях, що підкреслюють її ідентичність, цінності, історичний досвід, культурну спадщину тощо. Водночас геополітичний бренд покликаний відігравати роль «торговельної марки», сприяючи привабливості певної держави для торгівлі, інвестицій, туризму та інших видів економічної діяльності. Так, геополітичний бренд держави тісно пов'язаний з її іміджем, відіграючи підпорядковану роль щодо останнього.

Формування геополітичного іміджу держави має спиратися на історичний дискурс, зокрема узагальнену оцінку політичного минулого (якомога позитивну щодо власної держави), вигідне для державного престижу трактування ключових історичних подій. Історія інтерпретується під певним кутом зору і навіть свідомо конструюється, наприклад фальсифікується. Політика історичної пам'яті часто-густо проводиться з метою звеличування власної держави й «демонізації ворогів» минулого.

Наголосимо на тому, що геополітичний імідж держави конструюється для внутрішнього середовища (усередині своєї країни) та зовнішнього (міжнародного). Під час імідж-білдінгу проводиться поєднання раціональних (когнітивних) та ірраціональних (емоційно-психологічних) аспектів іміджу держави. Пропонується абстрактна геополі-

тична модель іміджу держави, що містить низку взаємопов'язаних параметрів, за кожним з яких певна держава отримує ту чи іншу якісну оцінку [8, р. 202–203]:

- для великих за інтегральним потенціалом держав їх геополітична роль у світі та його регіонах: лідер, гегемон, імперія (неоімперія);
- геополітичний статус: «полюс» світового рівня, «центр» макрорегіонального (чи трансрегіонального) рівня, регіональна держава («центр» мезорегіонального чи субрегіонального рівня), держава – регіональний актор, держава-сателіт (залежна від могутнішого актора), «буферна» держава;
- місце держави в міжнародному порядку в контексті ставлення до неї інших членів міжнародного співтовариства: поважна, обмежено поважна, «держава-ізгой» (rogue state);
- схильність до воєнного експансіонізму: агресивна (використовує збройні сили для досягнення своїх експансіоністських цілей), миролюбна (віддає перевагу мирним засобам розв'язання міжнародних суперечностей, хоча в передбачених міжнародним правом ситуаціях здатна застосувати збройну силу);
- сумлінність у дотриманні норм міжнародного права: добросовісний суб'єкт, недобросовісний суб'єкт (держава-порушник), можливі також проміжні варіанти;
- сумлінність у дотриманні міжнародних партнерських чи союзницьких зобов'язань: надійний партнер (чи союзник), ненадійний партнер (чи союзник);
- ступінь активності зовнішньої політики: активна, пасивна, можливі також проміжні варіанти;
- суверенність (зовнішня та внутрішня): суверенна, обмежено суверенна, несувєренна (держава має лише формальний суверенітет);
- ступінь демократичності політичного режиму: демократична, недемократична (тоталітарна, авторитарна), напівдемократична – формально існує демократичний режим, а насправді наявні численні порушення демократії;
- ступінь внутрішньої стабільності: стабільна, нестабільна, можливі також проміжні варіанти;
- вплив релігійного чинника на геополітику держави: клерикальна, світська, можливі також проміжні варіанти.

У запропонованій моделі представлені саме геополітичні параметри. Окремим випадком є геополітичний імідж «жертви» – держави, яка зазнала зовнішньої протиправної агресії.

Для реалізації своїх інтересів на міжнародній арені держави застосовують різноманітні політичні «технології» – сукупність практичних засобів, що призначені для здобуття та забезпечення політичного контролю над геопростором. При цьому в сучасній зовнішній політиці держав світу використовують не лише традиційні способи «жорсткої сили» (hard power) (політичні, військові, економічні), а й вельми популярні засоби «м'якої сили» (soft power). Автор концепції Дж. Най визначив у складі «м'якої сили» такі основні складники: «культуру держави, привабливу для інших своїми цінностями; політичну ідеологію та відповідні цінності; зовнішню політику – легітимну та морально авторитетну» [9, р. 11]. Інакше кажучи, вважається, що держави здатні досягати своїх зовнішніх цілей не за допомогою примусу чи військової сили, а через залучення, переконання та вплив на інших акторів через культуру, цінності, ідеологію, авторитетну політику, дипломатію тощо.

У XXI ст. саме «м'яка сила» стала розглядатися в міжнародних відносинах як альтернатива традиційним засобам «жорсткої сили», зокрема економічному та військовому тиску. Згідно із цією неоліберальною, по суті, концепцією, поширення в державах світу переконань щодо необхідності дотримання норм міжнародного права, позитивного зна-

чення цінностей ліберальної демократії, пріоритету прав і свобод людини тощо спроможне гармонізувати міжнародні відносини і міжнародний порядок.

Необхідно підкреслити, що застосування «м'якої сили» має на меті максимально заінтересувати інших акторів міжнародних відносин, переконати їх у доцільності запропонованих дій, привабити певними перспективами тощо. Дж. Най зазначав: «жорстка сила – це тиск; м'яка сила – це притягання» [10, р. 201]. З погляду стратегічних інтересів США, Дж. Най запропонував концепцію «розумної сили» (smart power), яка мала відповідати розвитку всеосяжної стратегії, ресурсної бази та інструментарію для досягнення американських цілей у світі й ґрунтуватися на гнучкому використанні різноманітних засобів «м'якої сили», але за потреби й на застосуванні «жорсткої сили». У принципі, американська «розумна сила» була покликана слугувати інтересам не лише США, а й усього цивілізованого світу. Досвід реалізації у ХХІ ст. в практичній політиці держав світу засобів «м'якої сили» показав неоднозначні результати. Згодом дещо змінилися уявлення щодо самої «м'якої сили» в бік розширення діапазону її засобів. Водночас під виглядом «м'якої сили» окремі провідні держави світу, навіть США, здійснювали латентний політичний тиск на інші країни, нав'язували їм свої політичні, соціальні, економічні правові, культурні та інші норми та стандарти.

Спостерігаються приклади реалізації окремими державами в міжнародному середовищі дезінформаційних кампаній, маніпуляцій громадською думкою, нав'язування населенню інших країн потрібних геополітичних міфів, образів, кліше тощо. Зокрема, російське керівництво проводить за кордоном дезінформаційні кампанії, здійснює політичний тиск та шантаж щодо інших держав, організовує «підривні» операції проти їхньої національної безпеки, трактуючи свої дії як утілення засобів «м'якої сили». К. Вокер та Дж. Людвіг запропонували концепт «гострої сили» (sharp power) [12] для кваліфікування дій на міжнародній арені авторитарних Китаю та Росії, які використовували дезінформацію, пропаганду ідеологічних наративів та культурних цінностей для просування своїх геополітичних інтересів. На думку Дж. Галаротті, «гостра сила» знаходить втілення в дезінформаційних ініціативах неліберальних країн або протизаконних суб'єктів для покращення їх іміджу в певних країнах [7].

Культурні засоби «м'якої сили» сприяють створенню фундаменту для довготривалого стратегічного впливу держави на міжнародну спільноту. Ефективність їх застосування залежить від здатності держави до вироблення системної та ефективної зовнішньої політики у сфері культури, креативності державних інститутів у формуванні й просуванні на міжнародній арені свого культурного продукту, врахування культурно-цивілізаційних особливостей країн та регіонів, а також локальних факторів. Особливо вагома роль відводиться культурній дипломатії.

Загалом, для створення та просування геополітичного іміджу держави за кордоном доцільно застосовувати сукупність засобів «м'якої сили». Для реалізації своєї «м'якої сили» держави використовують участь у діяльності міжнародних організацій, культурну дипломатію, наукові обміни, гуманітарні та освітні програми тощо. Розвиток цифрових технологій і соціальних мереж створює нові можливості для використання «м'якої сили». Водночас виникають небезпечні виклики, пов'язані з дезінформацією, деструктивною пропагандою та інформаційно-психологічними операціями окремих авторитарних акторів.

В основі нашого наративу щодо позитивного геополітичного іміджу покладені уявлення про демократичну державу, яка має «нормальні» (такі, що відповідають нормам міжнародного права) національні інтереси і втілює їх у міжнародному середовищі. Але у світі є такі державні актори, які свідомо порушують основоположні норми міжнародного права

і при цьому мотивують свої протиправні вчинки за допомогою наративів, що виправдовують їхні дії історичними, культурними, етнічними, релігійними та іншими причинами. Недемократичні держави Північна Корея та Російська Федерація є показовими з погляду притаманних їм негативних міжнародних геополітичних іміджів. Водночас усередині самих цих країн сформовані власні позитивні геополітичні іміджі, для насаджування яких тамтешні органи державної влади активно використовують своє домінування в культурно-інформаційній сфері.

У російському суспільстві поширений імідж стародавньої Московської держави зі славетним минулим, у науковому дискурсі стверджується спадкоємність Московського царства від Київської Русі. Історично російський геополітичний імідж відображав наративи щодо величної та могутньої Російської імперії, оточеної ворожими державами, з яким вона вела переможні війни. У «путінській» Росії особливо великого значення набув дискурс щодо перемоги у «Великій Вітчизняній війні», який зберігався із часів СРСР. Геополітичний імідж Російської Федерації на основі таких наративів укорінений у масовій свідомості російського населення й впливає на сприйняття ним міжнародних подій і російсько-української війни у ХХІ ст.

У 2014 р. Росія великою мірою погіршила свій геополітичний імідж, здійснивши незаконну окупацію та анексію частини території України, а в 2022 р. постала на весь світ як агресор, здійснивши повномасштабне вторгнення до нашої країни – так звану спеціальну воєнну операцію. При цьому імідж агресивної та злочинної держави російське керівництво намагається «нівелювати», використовуючи наративи щодо необхідності захисту своєї національної безпеки від зовнішніх загроз.

Російська влада здійснює зовнішню політику у сфері культури з метою просування у світі спеціально сконструйованого іміджу могутньої та справедливої Росії, яка нібито захищає традиційні культурні цінності й виступає за рівноправ'я в міжнародній політиці. Росія виправдовує повномасштабну збройну агресію проти України, яку розпочала у 2022 р., удаваною необхідністю захисту населення так званих ДНР та ЛНР, російськомовного населення України від неонацизму й іншими фіктивними причинами. Такий «героїчний» імідж Росії викривляє у свідомості багатьох спільнот у різних країнах геополітичну картину світу, становить небезпеку для моралі та права в міжнародних відносинах. Проте у великій кількості країн світу набуває подальшого поширення негативний геополітичний імідж агресивної Росії, яка порушує норми міжнародного права та здійснює воєнні злочини, наприклад, застосовує хімічну зброю, а також заплямувала свою репутацію злочинами проти мирного населення України.

Північна Корея має негативний зовнішній геополітичний імідж як тоталітарна держава, що нехтує міжнародним правом, розробляє атомну зброю й виявляє готовність використати її в свої інтересах. Для внутрішнього середовища в КНДР сконструйований імідж величної народної держави, у якій видатне керівництво на основі найбільш прогресивної ідеології керує побудовою найкращого у світі соціально-економічного устрою. Підтримання такого іміджу в умовах тоталітарного режиму досягається домінантним культурним дискурсом. А от просування свого позитивного іміджу за кордон засобами кроскультурної комунікації для керівництва Північної Кореї постає як дуже складне (чи навіть недосяжне) завдання. Авторитетними міжнародними політичними та культурними інститутами, глобальними медіа поширюється негативний імідж цієї держави, який укорінюється в суспільній свідомості населення багатьох країн світу, насамперед демократичних.

Є актуальна потреба в критичному аналізі конкретних прикладів застосування державами світу «м'якої сили» та культурної дипломатії. Зокрема, спостерігаються про-

яви ідеологічних впливів, політичної заангажованості, колоніальної спадщини, культурної асиметрії тощо. Могутні держави, які володіють потужними ресурсами для реалізації своєї «м'якої сили», мають змогу нав'язувати свої ідеологічні та культурні цінності іншим суб'єктам міжнародних відносин. Культурна дипломатія, яка, у принципі, покликана сприяти дедалі більшому культурному взаємозбагаченню у світі, може використовуватися для нав'язування іншим спільнотам заангажованих наративів, постає як засіб забезпечення культурного домінування могутніх геополітичних акторів над слабшими країнами.

Висновки. В умовах трансформації глобального геополітичного порядку зростають загрози та виклики для миру у всьому світі та окремих регіонах, а також для міжнародної безпеки. Для багатьох держав світу постали актуальні завдання щодо оптимізації свого геополітичного іміджу й підвищення результативності його поширення в міжнародному середовищі. Створення геополітичного іміджу держави спирається на параметри її інтегрального потенціалу та характеристики зовнішньополітичної діяльності, а також на сконструйовані наративи щодо її історії, політики, культури тощо. У процесі імідж-біддингу поєднують раціональні та ірраціональні аспекти, на яких ґрунтуються уявлення про певну державу. Геополітичний імідж держави має внутрішній (для суспільства своєї країни) та зовнішній (для просування в міжнародне середовище) виміри. Позитивний геополітичний імідж держави має сприяти зміцненню її геополітичних та гео економічних позицій на різних рівнях геопросторової політичної організації світу. Застосування державою «м'якої сили» має на меті підвищити свою привабливість для суспільств інших країн. Ідеться про участь у діяльності міжнародних організацій, культурну дипломатію, активну інформаційну політику, освітні програми тощо. Виважене й доцільне застосування державою інструментарію «м'якої сили» створює для неї сприятливі можливості щодо здійснення свого імідж-біддингу на міжнародній арені. В умовах війни для України необхідне максимальне збереження свого позитивного геополітичного іміджу, його подальше покращення та ефективне поширення на глобальному рівні.

Список використаної літератури

1. Воляннюк Т. А. Образ держави: генеза поняття та основні підходи до розуміння у сучасній науці. *Держава та регіони. Серія: Право*. 2023. № 2(80). С. 305–310.
2. Гольцов А. Г. Геополітичний вимір стратегії Російської Федерації на пострадянському просторі : монографія. Київ : ЦУЛ, 2018. 392 с.
3. Дашевська О. В. Геополітичний імідж країни. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2015. № 9(229). С. 70–80.
4. Єремєєва І. А. Практичні аспекти формування міжнародного іміджу держави. *Регіональні студії*. 2021. № 24. С. 123–127.
5. Agnew J. Hidden Geopolitics. Governance in a Globalized World. Lanham, MA: Rowman & Littlefield, 2022. 224 p.
6. Dodds K. Geopolitics: A Very Short Introduction. 3rd ed. Oxford: Oxford University Press, 2019. 176 p.
7. Gallarotti G. M. Esteem and influence: soft power in international politics. *Journal of Political Power*. 2022. Vol. 15, Issue 3. P. 383–396. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/02158379X.2022.2135303>
8. Goltsov A. The Use of Cross-Cultural Communication Tools to Shape the Geopolitical Image of the State / International and Cross-cultural Communication in Shaping the State's Image. Scientific monograph. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2025. P. 195-215.
9. Moïsi D. How Cultures of Fear, Humiliation, and Hope Are Reshaping the World. London: Bodley Head, 2009. 192 p.

10. Nye J. Soft Power: The Means to Success in World Politics. New York : Public Affairs Group, 2004. 192 p.
11. Nye J. Soft power: the evolution of a concept. *Journal of Political Power*. 2021. Vol. 14, Issue 1. P. 196–208.
12. Walker C., Ludwig J. The Meaning of Sharp Power. *Foreign Affairs*. 16.11.2017. URL: <https://www.foreignaffairs.com/articles/china/2017-11-16/meaning-sharp-power>

THE GEOPOLITICAL IMAGE OF THE STATE IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION

Andrey Goltsov

*National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine,
Department of Philosophy and International Communication
Heroiv Oborony str., 15, 03041, Kyiv, Ukraine*

The article is devoted to the study of the geopolitical image of the state as an important factor in its positioning within the globalized world and in the advancement of its geopolitical interests. A holistic perception of the state as a geopolitical system is deliberately constructed based on its most significant integral geographical and functional characteristics and is intended to be perceived both domestically and internationally. The geopolitical image of the state is shaped by taking into account historical discourse, key parameters of its political and socio-economic development, as well as particularly distinctive features that figuratively characterize the given state. In the process of geopolitical image-building, geopolitical myths are often employed – these are purposefully created both for the domestic audience and for the international community. An abstract geopolitical model of the state's image is proposed, based on the following principal qualitative parameters: geopolitical status, foreign policy activity, adherence to international legal norms and obligations, sovereignty, the democratic nature of the political regime, internal stability, among others. Under globalization, particularly in the cultural and informational spheres, states have gained enhanced opportunities to apply their “soft power” in foreign policy. In forming and promoting a positive geopolitical image on the international stage, countries actively utilize instruments of cultural diplomacy. The article also examines the negative geopolitical images of states such as Russia and North Korea, which deliberately violate fundamental norms of international law as well as human rights and freedoms. In order to enhance its competitiveness in the contemporary globalized international environment, Ukraine must effectively design its own geopolitical image and actively promote it at all levels of the world's geospatial organization.

Key words: geopolitical image, geopolitical image-building, geopolitical myth, globalization, soft power, cultural diplomacy.